Lekcje bliżej natury

2026-05-20

Wprowadzenie programu „Zielonych Klas" podniesie prestiż krakowskiej oświaty, czyniąc ją bardziej nowoczesną, proekologiczną i przede wszystkim przyjazną uczniom. To realny krok w stronę szkoły przyszłości, w której mury przestają być barierą dla rozwoju. Uchwałę kierunkową w tej sprawie podjęli radni podczas sesji 13 maja.

Obecnie uczniowie żyją w innym świecie. Gęsta zabudowa miejska, rosnący problem cyfrowego przeciążenia (screen time) oraz skutki po pandemicznej izolacji społecznej sprawiają, że młodzi ludzie coraz częściej zamykają się w czterech ścianach. Pomimo, że badania naukowe jednoznacznie wskazują, że kontakt z naturą i nauka na świeżym powietrzu radykalnie obniżają poziom kortyzolu (hormonu stresu), poprawiają koncentrację oraz zdolność zapamiętywania, współczesny system edukacji nie oferuje atrakcyjnych rozwiązań.

Pomysł na naukę blisko natury

Radni Miasta Krakowa postanowili więc, że konieczne jest poszukiwanie nowych form pracy dydaktycznej, łączących przekazywanie wiedzy z dbaniem o kondycję psychofizyczną dzieci i młodzieży. Jak podkreśliła referująca projekt uchwały radna Agnieszka Pogoda-Tota, jest to kolejna po cichych świetlicach i szkolnych budkach akustycznych inicjatywa mająca konkretny wpływ na jakość edukacji i dobrostan uczniów. Podczas sesji radni głosujący nad projektem uchwały byli jednomyślni. Uchwała w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących stworzenia i wdrożenia miejskiego programu budowy i dofinansowania „Zielonych Klas" - zewnętrznych przestrzeni edukacyjnych w krakowskich placówkach oświatowych została przyjęta głosami wszystkich 42 radnych obecnych na sesji 13 maja.

Co zakłada program „Zielone klasy”

„Zielone klasy” to zewnętrzne sale lekcyjne na świeżym powietrzu. Sama uchwała mówi o działaniach mających na celu opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu systemowego wsparcia dla krakowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie projektowania klas, ich budowy oraz finansowania. Radni zalecają w uchwale m.in.: opracowanie katalogu dobrych praktyk projektowych, uwzględniającego m.in. wykorzystanie naturalnych materiałów, zapewnienie odpowiedniego zacienienia, ergonomii oraz błękitno-zielonej infrastruktury. Ważne jest również merytoryczne wsparcie przy projektowaniu przestrzeni, aby mogły one służyć do nauki różnych przedmiotów - od przyrody i biologii, po język polski czy matematykę. A ponieważ mają to być „zielone klasy”, w ich budowie preferowane będą rozwiązania proekologiczne, takie jak ogrody deszczowe, hotele dla zapylaczy oraz ścieżki sensoryczne. Te działania przyniosą korzyć nie tylko uczniom, ale lokalnym ekosystemom.

Korzyści dla uczniów

Zielone, zewnętrzne klasy stworzą szansę na przyjazne, pozytywne środowisko do zdobywania

wiedzy. Pozwolą na naukę przez doświadczenie, co jest szczególnie istotne w naukach przyrodniczych, ale przynosi doskonałe efekty także w przedmiotach humanistycznych, stymulując kreatywność i otwartość uczniów. Zewnętrzne klasy mają szanse być idealnym miejscem dla uczniów z różnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci ze spektrum autyzmu czy ADHD, dla których tradycyjna, zamknięta sala lekcyjna bywa źródłem przebodźcowania. Przestrzeń otwarta daje możliwość pracy w mniejszych grupach i sprzyja budowaniu lepszych relacji rówieśniczych. Zastępczyni prezydenta Maria Klaman podziękowała radnym za tę „zieloną inicjatywę” i zarekomendowała, żeby wprowadzanie klas rozpocząć od szkół mających w swoim gronie najwięcej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Korzyści dla mieszkańców

Kraków ma wiele parków, ale wciąż boryka się z problemem „betonowych wysp ciepła", a te często znajdują się również na terenach przyszkolnych. Program „Zielone Klasy” zakłada również przekształcenie nieużytkowanych trawników czy betonowych dziedzińców w funkcjonalne, zacienione i wyposażone w odpowiednią infrastrukturę sale lekcyjne „pod chmurką”. Jest to inwestycja w obniżanie temperatury w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, a co za tym idzie w większy komfort życia mieszkańców.